

הטלטה של טראמפ: מה שהיה לא יכול להיות עוד

08.02.2025 | וינברג מ' written by

מבקרים ברחבי העולם ובישראל נצמדו לאורתודוקסיה הדיפלומטית הבינלאומית בתגובתם להכרזתו של הנשיא טראמפ שארה"ב תיקח שליטה על רצועת עזה ו"תעביר" באופן קבוע את הפלסטינים למקום אחר.

מעטים הבינו מה טראמפ ניסה לעשות, שהוא ערעור עשורים של חשיבה מקובעת על הסכסוך הפלסטיני-ישראלי.

רוסיה נבחה שאין "אלטרנטיבה לפתרון שתי המדינות", וצרפת צעקה ש"גירוש הפלסטינים מעזה יפר את החוק הבינלאומי".

ערב הסעודית דחתה "כל פגיעה בזכויותיו הלגיטימיות של העם הפלסטיני, בין אם באמצעות מדיניות ההתנחלויות הישראלית, סיפוח אדמות פלסטיניות, או ניסיונות לעקור את העם הפלסטיני מאדמתו".

פרשנים מרכזיים בארה"ב ובישראל לעגו לטראמפ על הצעת דבר שלדעתם אינו ישים ואינו חכם. אחרים פטרו את טראמפ על כך שהחיל "חשיבה נדל"נית זולה" על סכסוך אידאולוגי מתמשך.

עורכים וכתבים ישראלים משמאל קוננו באופן צפוי על כך שטראמפ העניק לנתניהו קרש הצלה פוליטי בכך שהביע רעיון שיחזיר את הימין הקיצוני לקואליציה שלו ויספק לנתניהו תחמושת למערכת הבחירות הבאה שלו.

כל זה הוא פוליטיקה שחוקה או ניתוח טיפשי. זה מחמיץ את הנקודה הטיטאנית של טראמפ, את התובנה העצומה שלו: מה שהיה לא יכול להיות עוד.

אין היגיון בהענשת ישראל או בתגמול הפלסטינים על פי התדריך הדיפלומטי המקובל. זה יהיה מתכון לעוד סבל, קיפאון ומלחמה.

במקום זאת, פרדיגמות חייבות להשתנות. קואורדינטות חדשות חייבות להיות מוצבות על המפות הדיפלומטיות.

ראשית, וחשוב מכול בטרנספורמציה הזו, הוא שחייב להיות מחיר לעשורים של תוקפנות פלסטינית נגד ישראל. פלסטינים אינם יכולים לפלוש לישראל ולטבוח ולאנוס ולחטוף אזרחים ישראלים ולרוץ לפורומים ובתי משפט בינלאומיים כדי להפליל את ישראל ולהישבע אמונים לאידאולוגיות של השמדה ולנאמנות לאיראן הג'יהאדיסטית [1] ולצפות לחזרה למצב הקודם.

הם אינם יכולים לצפות שישראל תיסוג בנחמדות ובמהירות לקווים כביכול קדושים כלשהם אחרי שנאלצה לצאת למתקפת-נגד צבאית יקרה נוספת. אי אפשר לצפות מישראל לתת לחמאס להמשיך לשלוט בעזה כדי שיוכל להילחם בישראל ביום אחר.

פלסטינים אינם יכולים לצפות שהעולם (או לפחות, שאמריקה) ישפוך שוב בטיפשות מיליארדי דולרים של כספי שיקום וסיוע לדיקטטורות המושחתות והצבאיות שלהם. מי בדעתו הצלולה חושב לבנות מחדש את עזה תחת חמאס, כאשר כל ערימת הריסות מרושתת להתפוצץ עם פצצות שסופקו על ידי איראן, וכל בניין שעדיין עומד יש מתחתיו מנהרת טרור!?

דונלד טראמפ, שובר-המוסכמות הראשי, אומר שהגיע הזמן לחשיבה חדשה. הוא מאתגר ומערער מוסכמות. גם אם תוכנית ה"טראמפספר" שלו היא בלתי אפשרית, גם אם התוכנית אינה ריאלית, היא מכריחה את כולם לנטוש תבניות כושלות שחוזרות על עצמן.

טראמפ אומר שפרדיגמת "כולם יודעים", Everybody Knows Paradigm - EKP, הידועה גם כ"פרמטרים של קלינטון" מתה. האם זה נכון שמדינה פלסטינית מלאה ביו"ש ובעזה המאוחדות תביא שלום למזרח התיכון ושנוסחה זו "בלבד" יכולה להבטיח את עתידה של ישראל? אולי לא.

האם זה באמת נכון שאם מיליארדים יושקעו בשיקום עזה על ידי הקהילה הבינלאומית, הפלסטינים שנמצאים שם כעת יגלו שכדאי להשקיע בשלום עם ישראל? אולי לא.

לכן, כל תזוזה מנוסחאות מיושנות ושחוקות לפתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני ² שרובן התבססו על דרישות פלסטיניות מקסימליסטיות שנחשבו לקדושות על ידי הקהילה הבינלאומית ² היא הישג עצום.

בעיקרו של דבר, טראמפ פועל לאפס את השולחן הדיפלומטי במזרח התיכון בהתבסס על אמיתות היסטוריות ומציאויות מוחשיות. ממשלו הקודם דחה לחלוטין את הרעיון שפתרון ישראלי-פלסטיני צריך להתחיל מקו שביתת נשק בן 75 שנה שנכפה על ישראל על ידי תוקפנות ערבית; או מ"גדר הביטחון" שנכפתה על ישראל על ידי טרור פלסטיני; או מגבולות כלשהם שהוכתבו על ידי ארגונים בינלאומיים פוליטיים ובתי דין משפטיים מוטים.

כיום, וושינגטון גם דוחה את התפיסה הפלסטינית שניתן לכפות על ישראל נסיגות נרחבות באמצעות פנייה לבתי משפט פליליים בינלאומיים.

ממשל טראמפ דוחה את מערכת הפליטות הפלסטינית האינסופית הנתמכת על ידי ארגונים כמו אונר"א, שחזקו את האמונה שעזה (או כל חתיכת אדמה אחרת שהפלסטינים שולטים בה) אינה בית, אלא רק נקודת שיגור לכיבוש מחדש של "פלסטין מהנהר עד הים".

טראמפ טוען שהפרמטרים של קלינטון אינם מתאימים די הצורך לסביבת הביטחון של המזרח התיכון כיום, שהשתנתה דרמטית, ושאותם פרמטרים לא לקחו בחשבון מספיק את האופי

הרצחני, הכמעט נאצי, של חלק גדול מהתנועה הלאומית הפלסטינית.

ה-EKP גם תמך בדינמיקה שבה העולם סולח בקלות לכל כישלון פלסטיני בבניית מדינה אחראית; כל דחייה פלסטינית של הצעת שלום סבירה התקבלה בסלחנות; וכל תקיפה פלסטינית על ישראל זכתה להצדקה בפורומים בינלאומיים, כולל פלישת ה-7 באוקטובר.

באותה עת, צעדים פלסטיניים חד-צדדיים נגד ישראל התקבלו בשוויון נפש [?] כמו פניות להכרה חד-צדדית במדינתם על ידי האו"ם ללא משא ומתן או פשרה; פניות לבית הדין הפלילי הבינלאומי ולבית הדין הבינלאומי לצדק להעניש את ישראל; ובנייה בלתי חוקית של התנחלויות פלסטיניות בשטח C ביו"ש.

מישראל ציפו שלא תעשה דבר בתגובה להתקפות פלסטיניות אלה. היא הייתה אמורה לחכות עד אין-סוף למשא ומתן עם פלסטינים, שההנהגה הפלסטינית מעולם לא רצתה בו ודוחה אותו שוב ושוב.

מישראל גם ציפו להמתין להופעתה הפלאית של תרבות פוליטית פלסטינית שוחרת שלום ודמוקרטיה. זה היה אמור לכלול, למרבה הצער באופן בלתי סביר, ממשלה פלסטינית מאוחדת שאינה משלמת לאנשים להרוג ישראלים, שמפרקת את חמאס וצבאות טרור אחרים בקרבה, שמפסיקה את הוראת האנטישמיות והעמדות הרצחניות כלפי ישראל בבתי הספר ובתקשורת שלה, שמכבדת זכויות אדם, שמוכנה להתפייס עם ישראל כמדינת הלאום של העם היהודי ולקבל כלגיטימית (לפחות חלק) מההתיישבות היהודית ביהודה ושומרון, שמקבלת שליטה ביטחונית ישראלית במעטפת שתי המדינות, וכו'.

ובינתיים, כמובן, מישראל ציפו שלא תנקוט שום פעולה חד-צדדית להבטחת נכסי הבסיס הלאומיים והביטחוניים שלה.

ובכן, כל זה כבר לא תקף, הודות לנשיא טראמפ.

יש שיטה בשיגעון-לכאורה של טראמפ. הוא וצוותו כנראה חשו שהאתגר האמיתי בסכסוך הפלסטיני-ישראלי הוא לשחרר דינמיקות ארוכות טווח ששוברות גישות מיושנות, ואשר עשויות לחדש את האמונה באפשרות של שלום.

בהקשר זה, אני מניח שצוות טראמפ שם לב לשינויים הטקטוניים בדעת הקהל הישראלית [?] נגד הקמת מדינה פלסטינית, בעד החלת ריבונות ישראלית על חלק גדול מיהודה ושומרון, ובעד גירוש ערביי עזה. זו אינה פונקציה של "טראומה" ישראלית, כפי שהציעו כמה מנהיגים אירופאים מתנשאים; זוהי התבגרות פוליטית מושכלת.

אל תדחו בזלזול את "הפחדים" הישראליים מטרור פלסטיני (או מהתקפה גרעינית איראנית) כאילו הציבור הישראלי הוא חלש נפשית ושצריך "לחבק" אותו; כאילו ישראל היא ישות פוליטית

שזקוקה ל"הבטחות" ביטחוניות ו"ערבויות" בינלאומיות כדי שתוכל לחזור ל"פתרונות" הטובים הישנים מעידן אוסלו.

לא כך הדברים. ישראל עברה התבגרות פוליטית מושכלת. תקראו לזה איך שתרצו: טרנספורמציה ניצית או הבשלה של חוכמה שנרכשה בדם.

בקצרה, ישראלים מסכימים עם טראמפ שהם אינם יכולים לעשות ולעולם אסור לעשות את אותן טעויות שוב ושוב.

טראמפ צודק לחלוטין בעניין זה: "הם ניסו פתרונות אחרים (כמו בניית עזה מחדש עם ממשל פלסטיני), והם ניסו את זה במשך עשורים ועשורים ועשורים. זה לא יעבוד. זה לא עבד, זה לעולם לא יעבוד. ואתה חייב ללמוד מההיסטוריה, היסטוריה היא, אתה יודע, פשוט אתה לא יכול לתת לה להמשיך לחזור על עצמה".

לזה צריך להוסיף את הכרת טראמפ בניצחונותיה המוצדקים וההכרחיים של ישראל, וערכה האסטרטגי לארה"ב. "ישראל עמדה בפני התקפה מתמשכת, תוקפנית ורצחנית בכל החזיתות. אבל היא נלחמה בחזרה באומץ אחרי התקפה טוטאלית על עצם קיומה של מדינה יהודית במולדת היהודית".

"הישראלים עמדו חזקים ומאוחדים מול אויב שחטף, עינה, אנס וטבח נשים וילדים חפים מפשע. אני מצדיע לעם הישראלי על כך שעמד במבחן הזה באומץ, בנחישות ובהחלטיות בלתי מתפשרת".

ניצחונות צבאיים של ישראל וגישות דיפלומטיות חדשניות הם הדרך לשלום ושגשוג בסופו של דבר. הטלטה של טראמפ היא דבר טוב.

פורסם באתר ערוץ 7, בתאריך 09.02.2025.